

råde kan privatiseres. Det trækker Rüdiger op i bogens sidste kapitel.

I forhold til det højaktuelle emne om statslige selskaber har Mogen Rüdiger leveret en bog, der rummer meget væ-

sentligt stof og en række gode diskussioner, men hvor en mere overordnet analyse og diskussion af det statslige aktieselskabs rolle kunne ønskes.

Carsten Porskrog Rasmussen

KULTURHISTORIE

David Hohnen: *Hamlet's Castle and Shakespeare's Elsinore*. (Christian Ejler, 2000). 116 s., 98 kr.

Shakespeares »Hamlet« udspiller sig som bekendt på og omkring et slot i Helsingør. Et problem, der har optaget adskillige forskere, er, hvorvidt Shakespeare havde lokalkendskab til byen, og om han muligvis endda personligt havde besøgt den. Skyldtes det eksempelvis et direkte kendskab til det danske hofs skikke, når den engelske forfatter gav Hamlet replikken: »Kongen har fest i nat og tar sin rus, og holder svirelag og tramper springdans; når da han stikker ud sit rinskvinbæger, må pauken og trompeten sådan skralde hans skåls triumf«? Skyldtes det selvsyn, når han lod Hamlet notere, at »Den rasende sviren gør i øst og vest, at vi får hån og skam hos andre folk«?

Forfatteren til nærværende populære bog gør to ting. Dels giver han en ret nøje gennemgang af »Hamlet« og de steder i stykket, hvor en dansk lokalkolorit skinner igennem. Visse af eksemplerne viser unægtelig, at Shakespeare havde en del viden om Danmark. Eksempelvis er det unægtelig godt ramt, når stykket lader Hamlet og måske også Rosencrantz og Guildenstern have studeret i Wittenberg. På den anden side var kontakten mellem Helsingør og England

jo intens, hvad Hohnen udmærket gør rede for. I Shakespeares trup var der således tre andre skuespillere, der i 1585 havde optrådt ved det danske hof, og 1586/87 opførte engelske skuespillere et stykke i Helsingør rådhusgård. Forfatteren ender da også med at konkludere, at intet sikkert kan siges i sagen. Det må forblive uvist, om Shakespeare har været i Helsingør, men indiciene for det er og bliver svage. For ikke-litterater har hele spørgsmålet måske også mere betydning som et mål for, hvor godt og hvordan de europæiske folkeslag ved år 1600 kendte og opfattede hinanden.

Den anden del af bogen rummer en letfortalt og fortælleglad, men bestemt ikke dybtgående, kombineret Danmarks- og Helsingørhistorie, der selvfølgelig også bidrager til at forklare den ukyndige engelsksprogede, hvorfor Shakespeare i det hele taget kunne komme på den idé at vælge Helsingør som sted for sit stykke. Bogen er velskrevet og fint illustreret, men givetvis helt væsentligt rettet mod et ganske bestemt publikum: videbegærlige engelskorienterede turister, der besøger Helsingør og ser det Kronborg, som Shakespeare i øvrigt ikke nævner ved navn. Som Hohnen afslutningsvis bemærker, kommer der i dag årligt 200.000 besøgende til byen og slottet.

Bjørn Poulsen